

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (första avdelningen)

den 21 maj 2015*

”Begäran om förhandsavgörande — Protokollet om Europeiska unionens immunitet och privilegier — Artikel 12 andra stycket — Skatt som uppbärs till förmån för lokala myndigheter och som ska erläggas av personer som förfogar över eller har nyttjanderätt till en bostad där — Beloppstak — Social åtgärd — Beaktande av de löner och arvoden som Europeiska unionen utbetalar till sina tjänstemän och övriga anställda”

I mål C-349/14,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Conseil d’État (Frankrike) genom beslut av den 2 juli 2014, som inkom till domstolen den 21 juli 2014, i målet

Ministre délégué, chargé du budget

mot

Marlène Pazdziej,

meddelar

DOMSTOLEN (första avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden A. Tizzano samt domarna A. Borg Barthet, E. Levits, M. Berger och F. Biltgen (referent),

generaladvokat: P. Mengozzi,

justitiesekreterare: A. Calot Escobar,

efter det skriftliga förfarandet,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- Frankrikes regering, genom D. Colas och J.-S. Pilczner, båda i egenskap av ombud,
- Belgiens regering, genom S. Vanrie och J.-C. Halleux, båda i egenskap av ombud,
- Europeiska kommissionen, genom F. Clutuche-Duvieusart, I. Martínez del Peral och W. Roels, samtliga i egenskap av ombud,

med hänsyn till beslutet, efter att ha hört generaladvokaten, att avgöra målet utan förslag till avgörande,

* Rättegångsspråk: franska.

följande

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 12 andra stycket i protokollet om Europeiska unionens immunitet och privilegier, som fogats till EU-, EUF- och Euratomfördragen (nedan kallat protokollet).
- 2 Begäran har framställts i ett mål mellan ministre délégué, chargé du budget (ministern med ansvar för budgetfrågor) och Marlène Pazdziej beträffande beslutet att beakta den lön som Europeiska unionen utbetalar till henne vid fastställandet av beloppstaket för den skatt som ska erläggas till förmån för lokala och regionala myndigheter och som benämns ”boendeskatt” (taxe d’habitation). Skatten ska erläggas av personer som förfogar över eller har exklusiv nyttjanderätt till lokaler som används för boende i Frankrike den 1 januari det aktuella beskattningsåret.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

- 3 I artikel 12 i protokollet anges följande:

”Unionens tjänstemän och övriga anställda ska vara skyldiga att betala skatt till unionen på de löner och arvoden de får av unionen enligt de villkor och det förfarande som Europaparlamentet och rådet har fastställt genom förordningar i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet och efter att ha hört de berörda institutionerna.

De ska vara befriade från nationella skatter på de löner och arvoden de får av unionen.”

Fransk rätt

- 4 I artikel 1414 A i den franska lagen om skatt (code général des impôts), i den lydelse som är tillämplig i det nationella målet, fastställs beräkningssättet för beloppstaket för boendeskatten på följande sätt:

”I. Andra skattskyldiga personer än dem som anges i artikel 1414, vars inkomster för föregående år inte överstiger det belopp som föreskrivs i artikel 1417.II, ska automatiskt åtnjuta nedsättning av den boendeskatt som är hänförlig till deras huvudsakliga bostad. Nedsättning medges för den del av skatten som överstiger 3,44 procent av deras inkomst enligt artikel 1417.IV minskad med ett avdrag enligt följande:

- a. 5 038 euro för den första andelen av familjekvoten, jämte ett tillägg om 1 456 euro för de fyra första halva andelarna och 2 575 euro för varje ytterligare halv andel från och med den femte halva andelen, på franska fastlandet.

...

II. 1. Vid tillämpning av punkt I gäller följande:

- a. Med inkomst avses inkomsten för den skattskyldiges skattepliktiga hushåll för vilken skatten fastställs;

...”

- 5 I artikel 1417 i nämnda lag preciseras gränsvärden och beräkningssättet för den skattemässiga referensinkomsten:

” ...

II. Bestämmelserna i artikel 1414 A är tillämpliga på skattskyldiga vars inkomst för det år som föregår det aktuella beskattningsåret inte överstiger 23 224 euro, för den första andelen av familjekvoten, jämte ett tillägg om 5 426 euro för den första halva andelen och 4 270 euro från och med den andra ytterligare halva andelen, vilka tillämpats för beräkning av inkomstskatt avseende dessa inkomster ...

...

IV. 1° Vid tillämpning av denna artikel avses med inkomst det nettobelopp inkomsten uppgår till efter eventuell tillämpning av de kvotregler som föreskrivs i artikel 163-0 A avseende inkomster och kapitalvinster som beaktats vid fastställande av inkomstskatt för föregående år.

Beloppet ska uppräknas:

...

c) med den inkomst ... som tjänstemän vid internationella organisationer har uppburit ...

...”

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågan

- 6 Marlène Pazdziej är tjänsteman inom unionen. Tillsammans med sin partner, som hon ingått ett avtal om partnerskap (pacte civil de solidarité) med enligt fransk rätt, äger hon en fastighet i Lomme (Frankrike).
- 7 Marlène Pazdziej anser att enligt artikel 12 andra stycket i protokollet ska den lön hon uppbär från unionen inte medtas vid beräkningen av den skattemässiga referensinkomst som används för att fastställa beloppstaket den boendes katt hon ska erlägga med anledning av den fastighet hon bebod tillsammans med sin partner. Av denna anledning har hon begärt att den behöriga skattemyndigheten automatiskt ska medge nedsättning av skatten för år 2010.
- 8 Genom dom av den 13 maj 2013 biföll Tribunal administratif de Lille (Frankrike) hennes begäran.
- 9 Ministern med ansvar för budgetfrågor överklagade domen till Conseil d'État. Conseil d'État har påpekat att i enlighet med domstolens praxis utesluter artikel 12 andra stycket i protokollet inte bara direkt utan även indirekt beskattning från medlemsstaternas sida av de löner som unionen utbetalar.
- 10 Enligt Conseil d'État framgår det emellertid av dom Vander Zwalmen och Massart (C-229/98, EU:C:1999:501) att dessa bestämmelser inte hindrar att en skatteförmån som är tillämplig utan åtskillnad på hushåll vars inkomster understiger ett visst belopp nekats hushåll där en av makarna är tjänsteman eller övrig anställd i unionen när hans eller hennes lön överstiger detta belopp.
- 11 Enligt vad som slogs fast i dom Bourgès-Maunoury och Heintz (C-558/10, EU:C:2012:418), som gällde sättet att beräkna maxbeloppet för den franska förmögenhetsskatten, utgör artikel 12 i protokollet vidare hinder för att beakta lön som uppbärs av tjänstemän och övriga anställda i unionen vid beräkningen av det skattebelopp som ska erläggas.

- 12 Mot denna bakgrund beslutade Conseil d'État att vilandeförklara målet och ställa följande fråga till domstolen:

”Utgör bestämmelserna i artikel 12 andra stycket i protokollet under alla omständigheter hinder för att, vid beräkningen av ett skattepliktigt hushålls (foyer fiscal) teoretiska inkomst, beakta den lön som betalas till en tjänsteman eller övrig anställd i unionen uppbär vilken ingår i det aktuella hushållet om detta kan påverka det skattebelopp som detta skatterättsliga hushåll ska erlagga eller finns det anledning att fortsätta att tillämpa domen Vander Zwalmen och Massart (C-229/98, EU:C:1999:501) i ett fall då beaktande av den nämnda lönen endast syftar till att – vid eventuell tillämpning av en social åtgärd som består i befrielse från att betala en skatt, beviljande av en minskning av beskattningsunderlaget, eller mera allmänt, en skattelättnad – kontrollera om det nämnda skattepliktiga hushållets teoretiska inkomst understiger den gräns som föreskrivs i nationell skatterätt för att rätt att komma i åtnjutande av denna sociala åtgärd ska föreligga, eventuellt anpassad i enlighet med den teoretiska inkomsten?”

Prövning av tolkningsfrågan

- 13 Den hänskjutande domstolen har ställt sin fråga för att få klarhet i huruvida artikel 12 andra stycket i protokollet ska tolkas så, att den utgör hinder för nationella bestämmelser såsom dem som är aktuella i det nationella målet enligt vilka de löner och arvoden som unionen utbetalar till sina tjänstemän och övriga anställda beaktas för att fastställa beloppstaket för en boendes katt som ska erläggas till förmån för lokala och regionala myndigheter och en eventuell nedsättning av denna skatt.
- 14 För att besvara frågan erinrar domstolen om att artikel 12 i protokollet säkerställer en enhetlig beskattning av dessa löner och arvoden för unionens samtliga tjänstemän och övriga anställda och förhindrar därmed i synnerhet dels att uttag av olika nationella skatter medför variationer i deras faktiska ersättning på grund av deras nationalitet eller hemvist, dels att denna ersättning belastas av en onormal skattebörda till följd av dubbelbeskattning (dom Brouerius van Nidek, 7/74, EU:C:1974:73, punkt 11).
- 15 I unionsrätten görs således en klar åtskillnad mellan, å ena sidan, inkomster som taxeras av de nationella skattemyndigheterna i medlemsstaterna och, å andra sidan, de löner som unionen betalar till sina tjänstemän och övriga anställda, vilka vad gäller eventuell beskattning enbart omfattas av unionsrätten. Tjänstemännens övriga inkomster beskattas däremot av medlemsstaterna (se, för ett liknande resonemang, dom Humblet/État belge, 6/60-IMM, EU:C:1960:48, s. 1158).
- 16 Undantaget i artikel 12 andra stycket i protokollet avser således endast nationella skatter av samma slag som de unionsskatter som utgår på samma typer av inkomster (dom Brouerius van Nidek, 7/74, EU:C:1974:73, punkt 12).
- 17 Domstolen har dessutom redan slagit fast att artikel 12 andra stycket i protokollet syftar till att införa undantag från nationella skatter som direkt eller indirekt belastar löner eller arvoden som betalas ut av unionen till dess tjänstemän eller övriga anställda. Artikeln utgör följaktligen hinder för varje sådan nationell skatt, oavsett dess art eller uppbördssätt, som leder till att tjänstemän eller övriga anställda belastas, direkt eller indirekt, på grund av att de mottar lön från unionen, även om skatten i fråga inte är beräknad i proportion till lörens storlek (dom kommissionen/Belgien, 260/86, EU:C:1988:91, punkt 10, dom Tither, C-333/88, EU:C:1990:131, punkt 12, dom Kristoffersen, C-263/91, EU:C:1993:207, punkt 14, och dom Vander Zwalmen och Massart, C-229/98, EU:C:1999:501, punkt 24).
- 18 Bestämmelsen innebär följaktligen ett förbud mot att beakta löner som unionen betalar till sina tjänstemän och övriga anställda för att fastställa storleken på skatter som ska erläggas på andra icke-skattebefriade inkomster när den nationella skatterätten föreskriver ett progressivt

beskattningssystem. En tjänstemans privata inkomster skulle nämligen i sådant fall beskattas hårdare på grund av att han eller hon uppbär lön från unionen (se, för ett liknande resonemang, dom Humblet/État belge, 6/60-IMM, EU:C:1960:48, s. 1160).

- 19 Artikel 12 i protokollet ålägger emellertid inte medlemsstaterna att bevilja tjänstemän och övriga anställda i unionen samma förmåner som ges till dem som utpekas som mottagare av förmånerna enligt de nationella bestämmelser som är tillämpliga. Artikeln innebär endast krav på att en sådan person, när han underkastas en viss beskattning och uppfyller de villkor som ställs i tillämpliga nationella bestämmelser, ska kunna åtnjuta alla skatteförmåner som normalt ges till de skattskyldiga, för att undvika att han påförs en tyngre skattebörd (dom Tither, C-333/88, EU:C:1990:131, punkt 15), eller blir föremål för en diskriminerande behandling i förhållande till alla övriga skattebetalare (se, för ett liknande resonemang, dom Vander Zwalmen och Massart, C-229/98, EU:C:1999:501, punkt 26).
- 20 Det är mot denna bakgrund som domstolen nu ska fastställa om artikel 12 andra stycket i protokollet utgör hinder för de nationella bestämmelser som är aktuella i det nationella målet.
- 21 Det framgår av de handlingar som tillställts domstolen att skattskyldighet för boendes katt uppkommer genom att en person förfogar över eller har exklusiv nyttjanderätt till en bostad i en fransk kommun. Beräkningsunderlaget för skatten utgörs av bostadens teoretiska nettohyresvärde och skattesatsen fastställs av kommunala myndigheter.
- 22 Domstolen har i detta avseende redan slagit fast att beskattning av hyresvärdet på en bostad som disponeras av en tjänsteman eller övrig anställd i unionen har en objektiv karaktär och helt saknar juridisk koppling till de löner och arvoden som unionen betalar ut (dom Kristoffersen, C-263/91, EU:C:1993:207, punkt 15).
- 23 Boendes katten som är aktuell i det nationella målet kan därför inte likställas med beskattning av löner och arvoden som unionen utbetalar till sina tjänstemän och övriga anställda.
- 24 Det förhållandet att det skattebelopp som ska erläggas i förekommande fall kan variera i förhållande till det löne- eller arvodesbelopp som unionen utbetalar saknar avgörande betydelse.
- 25 Domstolen betonar att det inte är principen att en tjänsteman eller övrig anställd i unionen avkrävs boendes katt som är föremål för diskussion i det nationella målet utan enbart frågan huruvida nämnda löner och arvoden som unionen utbetalar ska medtas i beräkningen av det skattepliktiga hushållets inkomst som beaktas för att avgöra om den skattskyldige kan komma i åtnjutande av beloppstaket för skatten.
- 26 Det ska emellertid konstateras att den nationella lagstiftning som är aktuell i det nationella målet inte innehåller någon bestämmelse som hindrar att tjänstemän och övriga anställda inom unionen åtnjuter en partiell nedsättning av boendes katten på samma villkor som de som är tillämpliga på alla andra skattskyldiga som kan komma i fråga för denna förmån, det vill säga att den skattemässiga referensinkomsten inte överstiger ett i lag fastställt belopp.
- 27 Skälet för att dessa personer undantas från en partiell nedsättning av boendes katten är inte att de är tjänstemän eller övriga anställda i unionen som uppbär en lön som överstiger gränsen för den skattemässiga referensinkomsten, utan detta beror i stället på det allmänna villkoret avseende en viss inkomst som ger rätt till den aktuella förmånen. Detta villkor är tillämpligt utan åtskillnad på såväl tjänstemän och övriga anställda i unionen som på varje annan skattskyldig i den berörda medlemsstaten.

- 28 Vidare erinrar domstolen om att, såsom följer av punkt 21 ovan, den skatt som är aktuell i det nationella målet huvudsakligen beror på bostadens hyresvärde och avser inte vare sig den skattskyldiges betalningsförmåga eller hela dennes förmögenhet. Vederbörandes skatteförmåga beaktas endast för att avgöra rätten till en skatteförmån och utgör inte själva föremålet för boendeskatten.
- 29 Mekanismen med en partiell nedsättning av boendeskatten infördes för att undvika orättvisor och utgör en social åtgärd för att hjälpa hushåll med låga inkomster att betala kommunala skatter. Att medge att de löner och arvoden som unionen utbetalar undantas med stöd av artikel 12 i protokollet skulle leda till att syftet med den införda sociala åtgärden undergrävdes.
- 30 Det är med hänsyn till alla dessa omständigheter som det nationella målet skiljer sig från målet i domen *Bourgès-Maunoury et Heintz (C-558/10, EU:C:2012:418)*, vari domstolen slog fast att den lag om förmögenhetsskatt som var aktuell i det målet hade en koppling till de löner och arvoden som unionen betalar ut, eftersom de beaktas vid fastställandet av den slutgiltiga skattesatsen. Vidare slog domstolen fast att beskattningen indirekt ledde till att urholka inkomsten för tjänstemän och övriga anställda i unionen.
- 31 Mot denna bakgrund ska den ställda frågan besvaras på följande sätt. Artikel 12 andra stycket i protokollet ska tolkas så, att den inte utgör hinder för nationella bestämmelser såsom de som är aktuella i det nationella målet enligt vilka de löner och arvoden som unionen utbetalar till sina tjänstemän och övriga anställda beaktas för att fastställa beloppstaket för en boendes katt som ska erläggas till förmån för lokala och regionala myndigheter inför en eventuell nedsättning av denna skatt.

Rättegångskostnader

- 32 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (första avdelningen) följande:

Artikel 12 andra stycket i protokollet om Europeiska unionens immunitet och privilegier, som fogats till EU-, EUF- och Euratomfördragen ska tolkas så, att den inte utgör hinder för nationella bestämmelser såsom de som är aktuella i det nationella målet enligt vilka de löner och arvoden som Europeiska unionen utbetalar till sina tjänstemän och övriga anställda beaktas för att fastställa beloppstaket för en boendes katt som ska erläggas till förmån för lokala och regionala myndigheter inför en eventuell nedsättning av denna skatt.

Underskrifter